

Zgodba o nebogljenki Lojzki.

Vozki predmestni ulici je stanovala stara, revna vdova Marjeta. Preživljala je sebe in svojo vnukinjo Lojzko z borno pokojnino, ki jo je dobivala po svojem rajnkem možu. Včasih je tudi zakrpala kako obleko, poslala staro perilo in nogavice delavskim družinam, ki so stanovale v njenem okolišu.

Lojzka je bila sirota, hči Marjetine hčere, ki je umrla ob njenem rojstvu. Očeta pa ji je zasulo v rudniku nekje na Holandskem.

Tako sta ostali sami s staro materjo Marjeto. Lojzka je bila čudno bledega obraza, velikih svetlih oči, ki so zrle žalostno v svet; venomer je tiho pokašljevala.

Ko so v zgodnji pomladi zacveli zvončki in trobentice po livadah, je rekla Lojzka stari materi:

»Mati, grem natrgat zvončkov in trobentic in jih ponesem jutri v mesto naprodaj.«

Lojzka si je bila namreč zatrdno obljudila, da za Veliko noč mora imeti novo krilce in nove čevlje. In kje naj bi bilo lažje zaslužiti denar, kakor pri prodaji cvetlic! Odpraviš se zgodaj od doma v mesto s polno košarico cvetlic. Tam se postaviš ob vogel visoke palače na najprometnejši ulici in ponujaš mimoidočim šopke. »Trije šopki — samo en dinar!«

Imenitne gospe in gospodične se prijazno ustavljajo, prebirajo in kupujejo po enega, dva, tri ali še po več šopkov. Včasih dobiš kar dva dinarja za en sam šopek, ker nekatera gospa ti denar kar podari in si vzame šopek šele na tvojo željo.

Lojzka je izračunala, da bo izkupiček za cvetlice ravno do velikega tedna tako narastel, da si bo mogla kupiti krilce in čevlje. Ni bilo dneva, da ne bi nesla polne košarice cvetlic v mesto.

Včasih uboga Lojzka skromnih šopkov nikakor ni mogla spraviti v denar. Zgodilo se je, da jih je prodala samo nekaj. Žalostna je prišla domov, solze so ji tekle po licih, ko je prinesla svoji babici malenkostni izkupiček. Vdova Marjeta jo je tolažila, da bo že bolje.

»Oh, koliko dni je še do Velike noči!«

A Velika noč se je bližala z naglimi koraki. Vsa narava se je pripravila za praznik vstajenja, praznično razpoloženje, radostno pričakovanje je žarelo v obrazih ljudi, ki so hiteli sem in tja po ulicah.

Na veliko soboto se je bila odpravila Lojzka kakor navadno navsezgodaj v mesto s polno košarico cvetlic. Mati Marjeta je skrbno zavila Lojzki prihranjeni denar v robec, ga zavezala na voz in ji še skrbno naročila, naj pazi, da denarja ne izgubi. Rada bi bila šla sama z njo v mesto, da bi kupila Lojzki zaželenene stvari za piruhe, toda noge so jo tako bolele in dela je imela toliko pred prazniki, da ni utegnila. Lojzka pa ji je tudi korajžno obljubila, da bo lahko sama kupila, kar si je bila že zdavnaj izbrala pred trgovčevo izložbo.

Ta dan je bila Lojzkina kupčija bolj slaba. Ljudje imajo pred prazniki pač toliko raznih skrbi, da se malo zmenijo za prodajalke cvetlic po uličnih oglih.

Lojzka je postala nemirna. Kaj, če zapro trgovine in bo ona o Veliki noči brez novega krilca! »Šest šopkov za en dinar!«

Proseče je ponujala mimoidočim šopke vijolic, toda le malokdo se je ustavil, da bi jih kupil. Lojzka je v mislih izračunala, da ji manjka še celih deset dinarjev do potrebne vsote za obleko. Kaj pa, če bi ji trgovec popustil tiste dinarje?!

Lojzka je pograbila košarico s cveticami in jo urno mahnila preko mostu do trgovine. Boječe je stopila noter.

»No, kaj boš pa ti povedala, punčka?« jo je prijazno nagovoril debeluhasti trgovec.

Lojzka je bila od samega strahu vsa zmešana in je komaj izpregovorila:

»Krilce in nove čevlje bi si rada kupila...«

Trgovec se je nasmehnil.

»Pa imaš denar, mala?«

»Imam, pa ne vem, če bo zadostovalo. Mogoče bi mi popustili deset dinarjev... Za to vam pa dam vse te cvetlice, kar mi jih je ostalo v košarici...«

Slučajno je bila tedaj v trgovini neka imenitna gospa. Zasmilila se ji je uboga Lojzka, pristopila je k nji in jo pobožala po licih.

In kaj menite, otroci, kakšen je konec te zgodbe? Nebogljenka Lojzka še nikoli v življenju ni doživela tako veselih velikonočnih praznikov. Bogata grofica, tista gospa iz trgovine, ni imela svojih otrok, in je Lojzko vzela za svojo. Vsega je imela sedaj v izobilju.

Za Veliko noč je dobila lepo novo obleko, čevlje, jedla je sladke potice, pomaranče in druge dobre reči.

Toda na staro mater Marjeto ni pozabila; večkrat jo je obiskala in ji prinašala lepih daril.

Cvetlice pa je imela vse življenje nadvse rada...

